

KURATORIUM
OŚWIATY
W KRAKOWIE

Kod ucznia _____

**Małopolski Konkurs Języka Polskiego dla uczniów
dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach
innego typu województwa małopolskiego w roku szkolnym 2017/2018**

**Etap wojewódzki – 16 marca 2018 r.
Temat: „Młodość jest sumieniem życia”**

Maksymalna ilość punktów – 80

Zadanie	1	2a	2b	3	4	5	6	7a	7b	8	9	10	11
Punktacja	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
Punkty przyznane													
Zadanie	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Punktacja	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>2</i>
Punkty przyznane													
Zadanie	25	26	27	28	29	30	31	32	33	suma			
Punktacja	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>21</i>	80			
Punkty przyznane													
Kody sprawdzających													

Miejsce na dane ucznia

Instrukcja

1. Arkusz zawiera 21 stron (strony 20 i 21 zostały przeznaczone na brudnopis; brudnopis nie podlega ocenie).
2. Test składa się z 33 zadań, na rozwiązanie których zaplanowano 120 minut.
3. Za poprawne rozwiązanie wszystkich poleceń można maksymalnie otrzymać 80 punktów.
4. Na 15 minut przed upływem czasu przeznaczonego na rozwiązanie zadań członek Wojewódzkiej Komisji Konkursowej poinformuje o zbliżającym się czasie zakończenia konkursu.
5. Należy uważnie przeczytać wszystkie polecenia i załączone teksty.
6. Odpowiedzi należy wpisać długopisem lub piórem w wyznaczonych miejscach testu. Praca napisana ołówkiem nie będzie sprawdzana. Nie można używać zmywalnych materiałów piśmiennych.
7. Odpowiedzi mają być zgodne z normą językową.
8. Nie wolno używać korektora, błędną odpowiedź należy przekreślić.
9. Nie można korzystać z urządzeń elektronicznych.
10. Na arkuszu nie wolno się podpisać.

Życzymy powodzenia!
Organizatorzy konkursu

***Mogę siłą uczucia serca moje nalać, aby się czuciem na tłumy rozciekło
I przepelniło serca nad brzegi, i popłynęło rzeką pod trony – obalać?
Juliusz Słowacki „Kordian”***

1.(0-1) Uzupełnij tekst :

W akcie I dramatu Kordian jest chłopcem w wieku _____ lat. Jego imię jest bardzo znaczące – z języka łacińskiego oznacza _____. Ogarnięty „jaskółczym niepokojem” cierpi na romantyczną „chorobę wieku”, zwaną (z języka niemieckiego) _____. Jej przyczyną jest m.in. nieszczęśliwa miłość do starszej od niego Laury. Bohaterka jest aluzją do młodzieńczego uczucia Juliusza Słowackiego do (podaj imię i nazwisko) _____.

2.(0-4) Na podstawie cytatów z monologów Kordiana nazwij jego stany emocjonalne.

a)(0-2) scena 1., akt I

Cytat	Emocje / cechy psychiki Kordiana
„Otom ja sam jak drzewo zwarzone od kiści / Sto we mnie żądź, sto uczuć, sto uwiędłych liści”	
„Boże! (...) daj życiu duszę i cel duszy wyprorokuj... Jedną myśl wielką roznieć, niech pali żarem”	
„Trzeba mi nowych skrzydeł, nowych dróg potrzeba, Jak Kolumb na nieznanie wpływam oceany...”	

b)(0-2) monolog na Mont Blanc, akt II

Cytat	Emocje / cechy psychiki Kordiana
„Jam jest posąg człowieka na posągu świata.”	
„Mogę -więc pójdę! Ludy zawołam!obudzę! / Może lepiej się rzucić w lodowe szczeliny?”	
„...aż w powietrza błękicie / Skąpałem się ... i ożyłem, / I czuję życie.”	

3.(0-2) W czasie podróży po Europie Kordian skonfrontował własne wyobrażenia o świecie z rzeczywistością i wyciągnął kilka wniosków dotyczących świata i ludzi. Na podstawie aktu II dramatu uzupełnij tabelę:

Miejsce akcji: kraj / miasto	Spotkana przez bohatera osoba	Wnioski Kordiana wysunięte w kolejnych etapach podróży
		Światem rządzi pieniądz.
	Wioletta	
Watykan		

4.(0-2) Biografia Kordiana jest przykładem przemiany typowej dla bohatera romantycznego. Wykorzystując wnioski z zadań 1. - 3., wyjaśnij, na czym polega jego metamorfoza?

Wojownik musi być śmiały. Oto widzi pani, jaki jestem śmiały.
Stefan Żeromski „Przedwiośnie”

5.(0-1) Uzupełnij tabelkę, podając znaczenie tytułu powieści związane z postacią młodego Cezarego Baryki.

PRZEDWIOŚNIE

Znaczenie dosłowne	Znaczenia metaforyczne	
Tytuł określa czas akcji - pora roku związana z ważnymi faktami fabularnymi: wjazd Cezarego do Polski i zakończenie powieści – udział bohatera w manifestacji robotników	To czas odbudowy państwa polskiego po okresie zaborów i wojny – pełen napięć społecznych, politycznych, itp.	Cezary Baryka:

6.(0-3) Podaj po dwa fakty fabularne potwierdzające, że Cezary:

a) po wcieleniu ojca do armii rosyjskiej i wybuchu rewolucji w Baku przechodzi typowy dla nastolatków okres buntu:

1. _____
2. _____

b) jest zafascynowany rewolucją:

1. _____
2. _____

c) ostatecznie dostrzegł negatywne strony rewolucji:

1. _____
2. _____

7.(0-2) Wykonaj polecenia dotyczące poniższego fragmentu:

„Gdy syn stawał w otworze schronienia pod schodami, Seweryn Baryka wyciągał do niego trzęsące się ręce i rzucił pytanie zawsze jednakie: — czy nie ma pociągu? — To nie było marzenie, nawet nie żądza powrotu do kraju macierzystego, lecz jakiś szal duszy. Jechać! — to był jedyny okrzyk, który się od tego człowieka słyszało. Zdawało się, że gdyby mu pozwolono wsiąść do pociągu i jechać do kraju, natychmiast spadłaby gorączka, od której się trząsał albo gorzał, i ozdrowiałby bez wątpienia. Jakże syn mógł go opuścić? Jakże miał wyprawić samego na wiekuiste rozstanie? Obejmował go ramionami i razem tęsknił do chwili odjazdu.”

a) Określ typ narracji.

b) Jaki rodzaj wypowiedzi reprezentuje podkreślony fragment powieści? Zaznacz właściwą odpowiedź i ją uzasadnij.

mowa zależna, mowa pozornie zależna, mowa niezależna

Uzasadnienie:

8.(0-1) Na podstawie poniższego cytatu wyjaśnij, na czym polegało wewnętrzne rozdarcie Cezarego. Możesz wykorzystać również fragment z zadania 7.:

„Nieraz w głębi siebie Cezary żałował, iż go ten tajemniczy człowiek, gnany niewygasłą miłością swoją, odszukał w Baku, dosięgnął, chwycił w swe sieci uczuć i zabrał stamtąd. Byłby tam został Barynczyszka, samym sobą. Rozkazywałby samemu sobie i szedł obraną drogą. Byłby skończył roboty grabarskie, rzucił łopatę i stanął między ludźmi tworzącymi. Teraz szedł na postronku swojej dla ojca miłości w stronę Polski, której ani znał, ani pragnął. Ojciec narzucił mu ideał obcy duszy i niezrozumiały, niepożądany i trudny, cikliwy i bezbarwny.”

9.(0-2) Cezary miota się między dwiema koncepcjami rozwoju Polski: komunistyczną i ewolucyjną/pozytywistyczną. Jakie zarzuty stawia reprezentantom (podaj ich nazwiska) tych skontrastowanych dróg politycznych? Uzupełnij tabelę.

Koncepcja komunistyczna	Koncepcja ewolucyjna/pozytywistyczna
Reprezentant:	
Zarzuty Cezarego (po jednym do każdej koncepcji)	

10.(0-2) Zinterpretuj zachowanie Cezarego w ostatniej scenie powieści. Z czego ono wynika? Zwróć uwagę na ubiór bohatera.

„Manifestacja wyszła nagle z placu i ruszyła pod Belweder. W pierwszym szeregu znacznego tłumu szli ująwszy się pod ręce ideowi przedstawiciele, między innymi Lulek i Baryka. Baryka w samym środku, ubrany w lejbik żołnierski i czapkę żołnierską. — Śpiewali. Właśnie konna policja pokazała się w jednej z ulic poprzecznych. (...) Oficer przypatrywał się pilnie ideowcom. Specjalnie pilnie temu w czapce żołnierskiej. (...) Baryka wyszedł z szeregów robotników i parł oddzielnie, wprost na ten szary mur żołnierzy — na czele zbiedzonego tłumu.”

Tak się dorasta do trumny, jakeśmy w czasie dorosli („Pokolenie I”)
Krzysztof Kamil Baczyński „Pokolenie II”

Wiatr drzewa spienia. Ziemia dojrzała.
Kłosa brzuch ciężki w górę unoszą
i tylko chmury - palcom lub włosom
podobne - suną drapieżnie w mrok.

Ziemia owoców pełna po brzegi
kipi sytością jak wielka misa.
Tylko ze świerków na polu zwisa
głowa obcięta straszac jak krzyk.

Kwiaty to krople miodu - tryskają
ściśnięte ziemią, co tak nabrzmiała,
pod tym jak korzeń skręcone ciała,
żywce wtłoczone pod ciemny strop.

Ogromne nieba suną z warkotem.
Ludzie w snach ciężkich jak w klatkach krzyczą.
Usta ściśnięte mamy, twarz wilczą,
czuwając w dzień, słuchając w noc.

Pod ziemią drążą strumyki - słysząc -
krew tak nabiera w żyłach milczenia,
ciągną korzenie krew, z liści pada
rosa czerwona. I przestrzeń wzdycha.

Nas nauczono. Nie ma litości.
Po nocach śni się brat, który zginął,
któremu oczy żywce wykłuto,
którem kości kijem złamano;
i drąży ciężko bolesne dłuto,
nadyma oczy jak bąble - krew.

Nas nauczono. Nie ma sumienia.
W jamach żyjemy strachem zaryci,
w grozie drążymy mroczne miłości,
własne posągi - źli troglodyci.

Nas nauczono. Nie ma miłości.
Jakże nam jeszcze uciekać w mrok
przed żaglem nozdrzy węszących nas,
przed siecią wzdętą kijów i rąk,
kiedy nie wrócą matki ni dzieci
w pustego serca rozpruty strąk.

Nas nauczono. Trzeba zapomnieć,
żeby nie umrzeć rojąc to wszystko.
Wstajemy nocą. Ciemno jest, ślisko.
Szukamy serca - bierzemy w rękę,
nasłuchujemy: wygaśnie męka,
ale zostanie kamień - tak - gładz.

I tak staniemy na wozach, czołgach,
na samolotach, na rumowisku,
gdzie po nas wąż się ciszy przeczołga,
gdzie zimny potop omyje nas,
nie wiedząc: stoi czy płynie czas.
Jak obce miasta z głębin kopane,
popielejące ludzkie pokłady
na wznak leżące, stojące wzwyz,
nie wiedząc, czy my karty iliady
rzeźbione ogniem w błyszczącym złocie,
czy nam postawią, z litości chociaż,
nad grobem krzyż.

22 VI 43 r

11.(0-1) Kogo określamy mianem tzw. pokolenia Kolumbów ? Z jakim utworem wiąże się ta nazwa? Podaj autora i tytuł.

12.(0-1) Ze zwrotek 1.- 5. wiersza wypisz trzy metafory obrazujące koszmar wojny.

I - _____

II - _____

III - _____

13.(0-1) Jaki znany topos pojawia się w zwrotkach wskazanych w zadaniu 12.? Podkreśl właściwą odpowiedź i uzasadnij swój wybór:

vanitas, theatrum mundi, apokalipsa, ubi sunt, labirynt

Uzasadnienie:

14.(0-1) Jaką funkcję pełni kontrast zastosowany w zwrotkach 1.-5.?

15.(0-2) Scharakteryzuj tytułowe pokolenie na podstawie wskazanych zwrotek: 6., 7., 8. i 9.:

16.(0-1) Wyjaśnij pojęcie: *poezja tyrtejska*. Wskaż w wierszu fragment o charakterze tyrtejskim:

poezja tyrtejska - _____

fragment: _____

17.(0-1) Zinterpretuj wymowę ostatnich czterech wersów wiersza Baczyńskiego w kontekście pytania o przyszłe losy pokolenia Kolumbów.

*„nie wiedząc, czy my karty iliady
rzeźbione ogniem w błyszczącym złocie,
czy nam postawią, z litości chociaż,
nad grobem krzyż.”*

zapomnijcie o nas / nie pytajcie o naszą młodość („Zostawcie nas”)
Tadeusz Różewicz „Ocalony”

Mam dwadzieścia cztery lata
ocalałem
prowadzony na rzeź.

To są nazwy puste i jednoznaczne:
człowiek i zwierzę
miłość i nienawiść
wróg i przyjaciel
ciemność i światło.

Człowieka tak się zabija jak zwierzę
widziałem:
furgony porąbanych ludzi
którzy nie zostaną zbawieni.

Pojęcia są tylko wyrazami:
cnota i występki
prawda i kłamstwo
piękno i brzydota
męstwo i tchórzostwo.

Jednako waży cnota i występki
widziałem:
człowieka który był jeden
występny i cnotliwy.

Szukam nauczyciela i mistrza
niech przywróci mi wzrok słuch i mowę
niech jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia
niech oddzieli światło od ciemności.

Mam dwadzieścia cztery lata
ocalałem
prowadzony na rzeź.

18.(0-1) Styl pisania Tadeusza Różewicza nazywa się poetyką „ściśniętego gardła”. Podaj co najmniej trzy różne cechy charakterystyczne dla jego twórczości poetyckiej, wskazujące na zasadność takiego określenia:

19.(0-1) Wyjaśnij, na czym polega ironia zawarta w tytule wiersza. Odpowiadając, skonfrontuj tytuł z wymową utworu.

20.(0-2) O jakich doświadczeniach młodego pokolenia, które przeżyło wojnę, mówi podmiot liryczny w wierszu „Ocalony”? Zinterpretuj dwie dowolnie wybrane zwrotki spośród wskazanych: 2.,3.,4. lub 5.:

Zwrotka / numer	Interpretacja

21.(0-2) Rozpoznaj w podanej zwrotce wiersza dwa konteksty biblijne. Wyjaśnij ich znaczenie i podaj źródła motywów (Stary lub Nowy Testament).

„Szukam nauczyciela i mistrza:
niech przywróci mi wzrok słuch i mowę
niech jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia
niech oddzieli światło od ciemności.”

Wers	Aluzja biblijna	Źródło

22.(0-1) Wskaż podobieństwo między wymową cytatu z wiersza „Pokolenie II” K. K. Baczyńskiego a problematyką utworu „Ocalony” T. Różewicza.

„Pokolenie II” - cytat	Podobieństwo (nie cytuj)
„Szukamy serca - bierzemy w rękę, nasłuchujemy: wygaśnie męka, ale zostanie kamień - tak - głaz.”	

Nam już nie formy potrzeba, ale żywej idei

Sławomir Mrożek „Tango”

23.(0-3) „Większość postaci Mrożka skonstruowana została w oparciu o funkcjonujące w świadomości stereotypy.” (Jarosław Grzędzielski)

Analizując język, jakim posługują się babcia Eugenia (przedstawicielka najstarszego pokolenia) i Artur (człowiek młody), odpowiedz na pytanie, czy „Tango” potwierdza tezę Grzędzielskiego. Przeczytaj uważnie załączone fragmenty i uzupełnij tabelę.

Fragment 1

OSOBA NA RAZIE ZWANA BABCIA - (rzucając z przesadnym rozmachem kartę na stół) Cztery piki skurczybyki!

PARTNER Z WĄSIKIEM - (rzucając kartę) Ciach w piach! (pociąga piwo z butelki, która stoi przy nodze jego krzesła)

STARSZY PARTNER - (chrząkając nieśmiało, mówi z widocznym wysiłkiem) Proszę. To jest, chciałem powiedzieć, ryp! (rzuca kartę)

OSOBA NA RAZIE ZWANA BABCIA - (po chwili wyczekiwania pełnego dezaprobaty) "Ryp" w co? Eugeniuszu... (...)

MŁODY CZŁOWIEK (ARTUR) - Dzień dobry.
 OSOBA NA RAZIE ZWANA BABCIA - (*odwraca się, niezadowolona*) A, to ty.
 MŁODY CZŁOWIEK (ARTUR) - To ja. Co tu się dzieje?
 OSOBA NA RAZIE ZWANA BABCIA - Jak to co? Gramy sobie w karty.(...)
 MŁODY CZŁOWIEK (ARTUR) - A prosiłem, tyle razy prosiłem, żeby mi tego więcej nie było! (...) W tym domu panuje bezwład, entropia i anarchia!

Fragment 2

STOMIL - Czego ty chcesz właściwie? Tradycji?
 ARTUR - Porządku świata!
 STOMIL - Tylko tyle?
 ARTUR - ...I prawa do buntu.
 STOMIL - No masz! Przecież ja cię cały czas namawiam: buntuj się. (...)
 EUGENIUSZ - Dalej, Arturku, pokaż im!
 ELEONORA - Może to cię nareszcie uspokoi. Ostatnio stałeś się taki nerwowy...
Eugenia daje znaki Edkowi. Schodzą się za plecami Artura i tasują karty.
 ARTUR - (*opadając z rezygnacją*) Niemożliwe.
 ELEONORA - Ależ dlaczego?
 EUGENIUSZ - Wszyscy cię namawiamy.
 ARTUR - Buntować się przeciwko wam? A kto wy jesteście? Bezkształtna masa, amorficzny stwór, zatimizowany świat, tłum bez formy i konstrukcji. Waszego świata już nie można nawet rozsadzić. Sam się rozlał. (...)
 EUGENIA - (*do Edka*) Pas!
 ARTUR - Nic się nie da zrobić. Namawiacie mnie do antykonformizmu, który zamienia się od razu w konformizm. Z drugiej strony nie mogę przecież wciąż być konformistą. Mam już swoje lata. Koledzy śmieją się ze mnie. (...)
 EDEK - Różnij, Walenty!
 EUGENIA - Łubudu - dubudu - bach!

	Język babci Eugonii	Język Artura
Nazwij środek językowy charakterystyczny dla wypowiedzi babci oraz środek językowy charakterystyczny dla wypowiedzi Artura. Wypisz z załączonych fragmentów po dwa przykłady.	Środek językowy: Przykład 1: Przykład 2:	Środek językowy: Przykład 1: Przykład 2:
Czy język Eugonii i Artura wpisuje te postaci w funkcjonujące społecznie stereotypy osoby starszej i młodzieńca? Zaznacz prawidłową odpowiedź.	Tak Nie	Tak Nie

Uzasadnij swoje zdanie.		
-------------------------	--	--

24.(0-2) W dramatach Sławomira Mrożka odnaleźć można wiele kontrastów: tragizm łączy się z komizmem, sacrum z profanum, piękno z brzydotą.

a) (0-1) Nazwij kategorię estetyczną, dla której charakterystyczne są tego typu kontrasty:

b) (0-1) Przeczytaj zamieszczone niżej fragmenty „Tanga” i napisz, jakie dwa kontrastujące ze sobą style obecne są w wypowiedziach Artura. Odpowiedź poprzyj cytatami (po jednym do każdego stylu).

ARTUR - Skończone wszystkie niepewności. Przed nami droga jasna i czysta. Jedno będzie prawo i jedna owczarnia. (...)

ARTUR - Czy już rozumiecie, jaki jest wniosek ostateczny? Ach, wy nie rozumiecie, wy, cielesne stworzenia, zajęte swoimi gruczołami, drżące o nieśmiertelność swoją. Ale ja rozumiem, ja!

Ja jestem waszym odkupicielem, wy, bydło bezmyślne. Ja wznoszę się ponad doczesność, ja ogarniam was wszystkich, bo ja mam mózg, który wyzwolił się od wnętrzości. Ja! (...) Czy wiecie, co ja z wami zrobię? Ja stworzę system, w którym bunt zjednoczy się z porządkiem, a nicość z istnieniem. Ja wyjdę poza przeciwieństwa! (...) Możliwa jest tylko władza!

EUGENIUSZ - Jaka władza, co za władza... Jesteśmy przecież w rodzinie! (...)

STOMIL - E tam, nie trzeba się przejmować. (...) Jaką on ma władzę nad nami?

ARTUR - Jaką? To bardzo proste. Mogę was zabić. (...) Na początek rozwalimy wujcia.

Style wypowiedzi		
Cytaty		

25.(0-4) Artur - sylwetka i dylematy młodego człowieka.

a) (0-1) Krótko przedstaw bohatera:

b) (0-1) Do czego prowadzi według Artura nieograniczona wolność? Odpowiedz na podstawie załączonych fragmentów.

ARTUR - (bije pięścią w stół) Właśnie! W tym domu panuje bezwład, entropia i anarchia! Kiedy umarł dziadek? Dziesięć lat temu. I nikt nie pomyślał od tego czasu, żeby usunąć katafalk! To nie do pojęcia! Dobrze żeście usunęli chociaż dziadka!

(...)Co tu mówić o dziadku. Urodziłem się dwadzieścia pięć lat temu, a do tej pory mój wózek

dziecinny jest tutaj! (kopie wózek) Dlaczego nie na strychu? A to, co to jest? Suknia ślubna mojej ciotki, (wyciąga zakurzony welon ze stosu rupieci) Dlaczego nie w szafie? Bryczesy wuja Eugeniusza! Dlaczego one wciąż tutaj, jeżeli ostatni koń, na którym jeździł wuj Eugeniusz, zdechł bezpotomnie czterdzieści lat temu? Żadnego porządku, żadnej zgodności z dniem bieżącym. Żadnej skromności ani inicjatywy. Tutaj nie można oddychać, chodzić, żyć!

(...) Słuchajcie, mnie nie chodzi akurat o tę tradycję. Tu już nie ma w ogóle żadnej tradycji ani żadnego systemu, są tylko fragmenty, proch! Bezwładne przedmioty. Wyście wszystko zniszczyli i niszcycie ciągle, aż zapomnieliście sami, od czego się właściwie zaczęło.

(...) I coście stworzyli? Ten burdel, gdzie nic nie funkcjonuje, bo wszystko dozwolone, gdzie nie ma ani zasad, ani wykroczeń?

c) (0-1) Przeciwno czemu buntuje się Artur? Odpowiedz, wykorzystując poniższy fragment:

STOMIL - No masz! Przecież ja cię cały czas namawiam: buntuj się.

ARTUR - Czy ojciec nie rozumie, że odebraliście mi ostatnią szansę? Tak długo byliście antykonformistami, aż wreszcie upadły ostatnie normy, przeciw którym można się było jeszcze buntować. Dla mnie nie zostawiliście już nic, nic! Brak norm stał się waszą normą. A ja mogę się buntować tylko przeciw wam, czyli przeciwko waszemu rozpasaniu.

d) (0-1) Wymień cztery cechy Artura upodabniające go do młodych romantyków:

Młodość szybko się zablizni, / Nie ma w tym niczyjej winy
Jacek Kaczmarski „Nasza klasa”

Co się stało z naszą klasą
Pyta Adam w Tel-Awivie,
Ciężko sprostać takim czasom,
Ciężko w ogóle żyć uczciwie -
Co się stało z naszą klasą?
Wojtek w Szwecji, w porno klubie
Pisze - dobrze mi tu płacą
Za to, co i tak wszak lubię.

Kaśka z Piotrkim są w Kanadzie,
Bo tam mają perspektywy,
Staszek w Stanach sobie radzi,
Paweł do Paryża przywykł,

Gośka z Przemkiem ledwie przęda,
W maju będzie trzeci bachor,
Próżno skarżą się urzędom,
Że też chcieliby na zachód,

Za to Magda jest w Madrycie
I wychodzi za Hiszpana,
Maciek w grudniu stracił życie,
Gdy chodzili po mieszkaniach,
Janusz, ten, co zawiesz budził,
Że go każda fala niesie,
Jest chirurgiem, leczy ludzi,
Ale brat mu się powiesił,

Marek siedzi za odmowę,
Bo nie strzelał do Michała,
A ja piszę ich historię
I to już jest klasa cała.
Jeszcze Filip, fizyk w Moskwie -
Dziś nagrody różne zbiera,
Jeździ, kiedy chce do Polski,
Był przyjęty przez premiera.

Odnalazłem klasę całą -
Na wygnaniu, w kraju, w grobie,
Ale coś się pozmieniało,
Každy sobie żywot skrobie -
Odnalazłem całą klasę
Wyrośniętą i dojrzałą,
Rozdrapałem młodość naszą,
Lecz za bardzo nie bolało...

Już nie chłopcy, lecz mężczyźni,
Już kobiety - nie dziewczyny.
Młodość szybko się zablizni,
Nie ma w tym niczyjej winy;
Wszyscy są odpowiedzialni,
Wszyscy mają w życiu cele,
Wszyscy w miarę są - normalni,
Ale przecież - to niewiele...

Nie wiem sam, co mi się marzy,
Jaka z gwiazd nade mną świeci,
Gdy wśród tych - nieobcych - twarzy
Szukam ciągle twarzy - dzieci,
Czemu wciąż przez ramię zerkam,
Choć nie woła nikt - kolego!
Że ktoś ze mną zagra w berka,
Lub przynajmniej w chowanego...

Własne pędy, własne liście,
Zapuszczamy - każdy sobie

I korzenie oczywiście
Na wygnaniu, w kraju, w grobie,
W dół, na boki, wzwyż ku słońcu,
Na stracenie, w prawo - w lewo...
Kto pamięta, że to w końcu
Jedno i - to samo drzewo...

26.(0-2) Do jakich trudnych sytuacji z historii Polski, w których znaleźli się młodzi ludzie, nawiązuje w swoim utworze autor "Naszej klasy"? Podaj trzy przykłady.

27. (0-2) Do jakiego związku frazeologicznego odnosi się następujący fragment utworu:

"Własne pędy, własne liście,
Zapuszczamy - każdy sobie
I korzenie oczywiście
Na wygnaniu, w kraju, w grobie,
W dół, na boki, wzwyż ku słońcu,
Na stracenie, w prawo - w lewo...
Kto pamięta, że to w końcu
Jedno i - to samo drzewo..."

związek frazeologiczny: _____

Wyjaśnij znaczenie podanego wyżej związku frazeologicznego, odnosząc się do treści wskazanego fragmentu wiersza.

Czasami przyjaźń i wojnę dzieli tylko cienka granica - jakiś drobny gest, szybkie słowo, podjęta w ułamku sekundy decyzja.

Paweł Beręsewicz „Wszystkie lajki Marczuka”

28.(0-3) W szkolnej bibliotece tworzona jest lista książek polecanych młodzieży jako wartościowe i pouczające. Sformułuj cztery rzeczowe argumenty odwołujące się do treści powieści P. Beręsewicza " Wszystkie lajki Marczuka", które przekonają nauczyciela - bibliotekarza, że ta pozycja powinna znaleźć się w księgozbiorze. Pomiń postać i zachowanie Jana Marczuka. Argumenty mogą mieć dowolną formę.

29. (0-2) Podaj trzy sytuacje, w których nastoletni Jan Marczuk wykazał się odwagą.

30.(0-2) W tytule powieści Pawła Beręsewicza występuje rzeczownik “lajki”, który od niedawna funkcjonuje w języku polskim jako zapożyczenie. Wykonaj poniższe polecenia.

a. wyjaśnij znaczenie bezokolicznika *lajkować*

b. utwórz następującą formę - imiesłów przysłówkowy współczesny - _____

c. omów etymologię wyrazu – *lajkować*

d. w wyrazie *lajkowy* wskaż podstawę słowotwórczą i formant.

podstawa słowotwórcza _____

formant _____

Każdy młody człowiek widzi w sobie początek świata.
Plakat R. Olbińskiego „Młodzi i film”

31. (0-2) Uzasadnij tezę mówiącą, że plakat to samodzielne dzieło sztuki. W odpowiedzi uwzględnij co najmniej trzy istotne cechy lub/i funkcje tej formy artystycznej działalności.

32. (0-2) Czym powinien cechować się młody twórca filmowy? Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obrazów / motywów ukazanych na plakacie R. Olbińskiego promującego Festiwal Debiutów Filmowych “Młodzi i film” w Koszalinie w 2010 roku.

Obraz /motyw	Znaczenie	Portret młodego filmowca / artysty

